

NHỮNG BẤT CẬP VÀ YÊU CẦU HOÀN THIỆN KHUÔN KHỔ PHÁP LUẬT VỀ PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI

Người trình bày:

Trần Đỗ Quyên

**Phó Vụ trưởng, Vụ Pháp chế
BỘ CÔNG THƯƠNG**

NỘI DUNG

- PHẦN THỨ NHẤT: PHÁP LUẬT VỀ CHỐNG BÁN PHÁ GIÁ
- PHẦN THỨ HAI: PHÁP LUẬT VỀ CHỐNG TRỢ CẤP
- PHẦN THỨ BA: PHÁP LUẬT VỀ PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI

PHẦN THỨ NHẤT

PHÁP LUẬT VỀ CHỐNG BÁN PHÁ GIÁ

HỆ THỐNG VĂN BẢN RÀ SOÁT

- Pháp lệnh số 20/2004/PL-UBTVQH11 ngày 29 tháng 4 năm 2004 về việc CBPG hàng hóa nhập khẩu vào Việt Nam
- Nghị định số 90/2005/NĐ-CP ngày 11 tháng 7 năm 2005 quy định chi tiết thi hành một số điều của pháp lệnh CBPG hàng hóa nhập khẩu vào Việt Nam

PHẠM VI RÀ SOÁT

- 1) Căn cứ xác định hành vi bán phá giá, xác định thiệt hại và quan hệ nhân quả
- 2) Thủ tục điều tra và xử lý vụ việc CBPG
- 3) Quy định về cơ quan thực thi pháp luật CBPG

Căn cứ xác định hành vi bán phá giá, xác định thiệt hại và quan hệ nhân quả

Quy định về hành vi bán phá giá

- ❖ Quy định về Giá thông thường (GTT) và các phương pháp tính GTT :
 - ❖ Sửa đổi quy định trường hợp về phương pháp dự phòng khi tính GTT
 - ❖ Bổ sung quy định điều kiện thương mại thông thường
 - ❖ Sửa đổi phương pháp tính dự phòng được áp dụng
 - ❖ Bỏ tất cả các quy định liên quan đến yêu cầu về “trị giá hàng hóa” (trị giá hàng hóa không đáng kể, trị giá sản xuất của ngành sản xuất trong nước,..)
 - ❖ Bổ sung quy định về lượng không đáng kể (5%) của hàng hóa tương tự khi so sánh giá trị thông thường với giá xuất khẩu

Căn cứ xác định hành vi bán phá giá, xác định thiệt hại và quan hệ nhân quả

❖ Về giá xuất khẩu

- ❖ Bổ sung các trường hợp không xác định được giá xuất khẩu hoặc giá xuất khẩu không đáng tin cậy (Điều 26 Nghị định 90)

Căn cứ xác định hành vi bán phá giá, xác định thiệt hại và quan hệ nhân quả

Về phương pháp điều chỉnh và so sánh GTT và giá XK

- Sửa Điều 27 Nghị định 90 về Quy đổi tiền (như loại bỏ tính biến động của tỷ giá trong giai đoạn điều tra hoặc cho phép nhà xuất khẩu trong vòng 60 ngày để điều chỉnh khi thực sự có biến động)
- Bổ sung quy định về 03 phương pháp tính biên độ để CQĐT có cơ sở tính toán biên độ, tránh sự tùy tiện hoặc thiếu cơ sở pháp lý trong điều tra.

Xác định thiệt hại

- ❖ *Về quy định xác định ngành sản xuất trong nước:*
 - ❖ Bổ sung thêm quy định về thị trường khu vực
 - ❖ Sửa đổi điều kiện mặc nhiên loại bỏ các DN sản xuất trong nước có mối quan hệ liên kết trực tiếp với DN XK, NK hàng hóa bị điều tra ra khỏi phạm vi ngành sản xuất trong nước.

Xác định thiệt hại

- ❖ Về các quy định liên quan đến Thiệt hại:
 - ❖ Bổ sung đầy đủ 15 tiêu chí chứng minh thiệt hại (K7 Điều 2 chỉ liệt kê 7 tiêu chí + tiêu chí khác)
 - ❖ Bổ sung quy định về giai đoạn điều tra thiệt hại và nguyên tắc cộng gộp khi xem xét ảnh hưởng của lượng nhập khẩu trong trường hợp điều tra nhiều nước và bổ quy định về giá trị hàng hóa bị điều tra
 - ❖ Bổ sung quy định về 04 căn cứ xác định đe dọa gây thiệt hại đáng kể

II. THỦ TỤC ĐIỀU TRA VÀ XỬ LÝ VỤ VIỆC

- ❖ *Quy định ra quyết định khởi xướng điều tra*
 - ❖ Về tư cách Nguyên đơn:
 - ❖ Quy định cần Phân biệt lại quy tắc chiếm tỷ lệ chủ yếu (>50%) khi xác định thiệt hại và quy tắc 25% và 50% ;
 - ❖ Bổ sung đối tượng có quyền nộp hồ sơ (như người lao động hoặc đại diện người lao động của DN có thể nộp đơn;
 - ❖ Bỏ quy định về giá trị hàng hóa (value) khi đánh giá tư cách nguyên đơn.

THỦ TỤC ĐIỀU TRA VÀ XỬ LÝ VỤ VIỆC (TIẾP THEO)

Về quy trình điều tra vụ việc CBPG

- ❖ Bổ sung quy định về trách nhiệm cung cấp thông tin của CQĐT và cơ chế thực hiện quyền tiếp cận thông tin của các bên

THỦ TỤC ĐIỀU TRA VÀ XỬ LÝ VỤ VIỆC (TIẾP THEO)

- ❖ Xem xét lại thời hạn ra *Quyết định sơ bộ*, để
 - ❖ (1) tránh khoảng trống giữa áp thuế CBPG tạm thời và thuế CBPG chính thức, và
 - ❖ (2) Không rõ giữa Điều 17, 20 PL và Điều 31 Nghị định
 - ❖ (3) Sửa K5 Điều 20 PL quy định về gia hạn áp thuế CBPG tạm thời
- ❖ Bổ sung quy định chấm dứt điều tra trong trường hợp Bộ trưởng Bộ Công Thương tự khởi xướng

THỦ TỤC ĐIỀU TRA VÀ XỬ LÝ VỤ VIỆC (TIẾP THEO)

- ❖ Về thủ tục xử lý vụ việc CBPG:
 - ❖ Bổ sung cơ chế giải quyết mâu thuẫn giữa kết luận cuối cùng của CQĐT và Hội đồng xử lý
 - ❖ Bổ sung thời hạn Bộ trưởng Bộ Công Thương ra Quyết định cuối cùng.
 - ❖ Sửa đổi Điều 26 Pháp lệnh về giải quyết khiếu nại của Bên liên quan phù hợp với Điều 13 ADA đó là đảm bảo “*các hình thức tòa án, hay các thủ tục tư pháp, trong tài hay hành chính **phải được đặt độc lập** với các cơ quan hữu quan chịu trách nhiệm đưa ra các quyết định hoặc xem xét lại có liên quan*”.

PHẦN THỨ HAI

PHÁP LUẬT VỀ CHỐNG TRỢ CẤP

HỆ THỐNG VĂN BẢN RÀ SOÁT

- Pháp lệnh số 22/2004/PL-UBTVQH11 về việc chống trợ cấp hàng hóa nhập khẩu vào Việt Nam
- Nghị định số 89/2005/NĐ-CP quy định chi tiết thi hành một số điều của pháp lệnh chống trợ cấp hàng hóa nhập khẩu vào Việt Nam

CÁC VẤN ĐỀ CẦN LƯU Ý

- Hình thức trợ cấp
- Biên độ trợ cấp
- Tham vấn

HÌNH THỨC TRỢ CẤP

- VN ko có quy định về các nhóm trợ cấp cụ thể mà chỉ đưa ra 5 hình thức trợ cấp có thể đối kháng
- Ko có quy trình giải quyết đối với các nhóm trợ cấp khác nhau

(WTO quy định rõ 3 nhóm trợ cấp: bị cấm, có thể đối kháng, không bị đối kháng)

Căn cứ xác định hàng hóa nhập khẩu được trợ cấp

- Xác định tính riêng biệt
- Chưa có quy định
- Cần bổ sung quy định về xác định tính riêng biệt làm cơ sở xác định áp dụng biện pháp chống trợ cấp

Xác định thiệt hại của ngành sx trong nước

- Đe dọa gây thiệt hại đáng kể
- Cần bổ sung căn cứ xác định đe dọa gây thiệt hại đáng kể

THAM VẤN

- VN: quy định mở
- Cơ quan tổ chức điều tra *có thể* tham vấn
(WTO: Cơ quan điều tra **phải** mời nước bị cáo buộc trợ cấp tham vấn để làm sáng tỏ các vấn đề trong Đơn kiện (Đ 13 SCM))

BIÊN ĐỘ TRỢ CẤP

- VN: cần đưa ra các quy định dựa trên hướng dẫn của WTO
- (WTO: đưa ra hướng dẫn chung về cách thức tính toán biên độ trợ cấp dựa theo từng loại trợ cấp

PHẦN THỨ BA

PHÁP LUẬT VỀ TỰ VỆ

HỆ THỐNG PHÁP LUẬT

- Pháp lệnh số 42/2002/PL-UBTVQH11 ngày 25 tháng 5 năm 2002 về tự vệ trong nhập khẩu hàng hóa nước ngoài vào Việt Nam
- Nghị định số 150/2003/NĐ-CP ngày 8 tháng 12 năm 2003 quy định chi tiết thi hành pháp lệnh tự vệ trong nhập khẩu hàng hóa nước ngoài vào Việt Nam

PHẠM VI RÀ SOÁT

- 1) Căn cứ khởi xướng điều tra
- 2) Quy trình và thời gian điều tra
- 3) Nội dung điều tra
- 4) Các biện pháp tự vệ
- 5) Các vấn đề khác

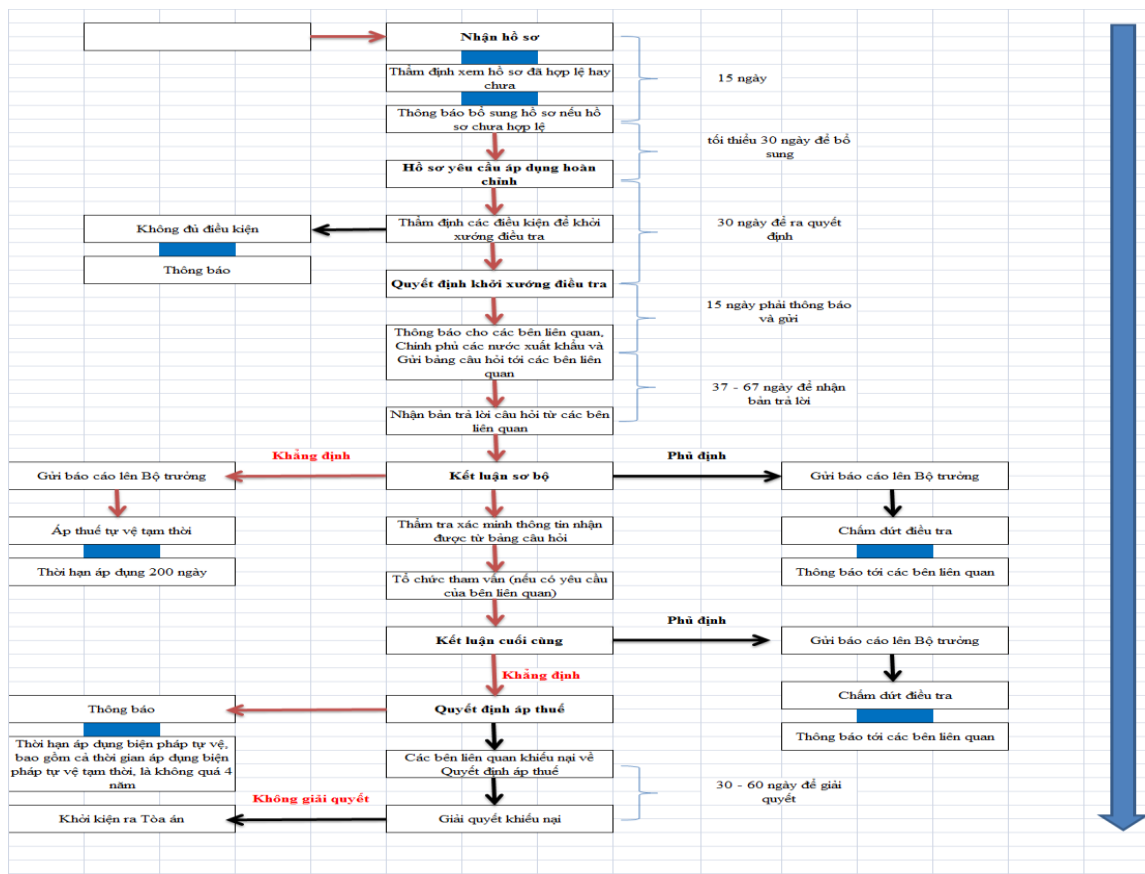
CĂN CỨ KHỞI XƯƠNG ĐIỀU TRA

- Dựa vào hồ sơ yêu cầu áp dụng biện pháp tự vệ của tổ chức, cá nhân đại diện cho ngành sản xuất trong nước với điều kiện toàn bộ hàng hoá tổ chức, cá nhân đó **chiếm ít nhất 25%** sản lượng hàng hoá tương tự hoặc hàng hoá cạnh tranh trực tiếp được sản xuất trong nước;
- Bộ Công Thương có thể chủ động tiến hành điều tra trong trường hợp có bằng chứng chứng minh sự cần thiết phải áp dụng biện pháp tự vệ.

BẤT CẬP

- Yêu cầu quá chi tiết về hồ sơ
- Kéo dài thời gian xem xét của Cơ quan điều tra về tư cách của bên yêu cầu áp dụng biện pháp cũng như gây khó khăn cho bên yêu cầu khi muốn nộp hồ sơ trong việc tập hợp đủ các doanh nghiệp để đáp ứng tiêu chí 25%. *(Điều này đi ngược tinh thần chung của biện pháp này đó là một biện pháp mang tính khẩn cấp, kịp thời để khắc phục thiệt hại của ngành sản xuất trong nước do hàng hoá nhập khẩu gây ra).*
- Việc Cơ quan điều tra chủ động tiến hành điều tra trong thực tế hiện nay chưa có quy định cụ thể về trình tự thủ tục cũng như các căn cứ để có thể tự khởi xướng.

QUY TRÌNH ĐIỀU TRA

QUY TRÌNH ĐIỀU TRA

- THỜI HẠN ĐIỀU TRA:
- 8 THÁNG ???

NỘI DUNG ĐIỀU TRA

- **Quy định xác định lượng nhập khẩu quá mức**
 - *Nhập khẩu hàng hóa quá mức là việc nhập khẩu hàng hoá với khối lượng, số lượng hoặc trị giá gia tăng một cách tuyệt đối hoặc tương đối*
- **Đánh giá**
 - Quy định của pháp luật Việt Nam so sánh cả về trị giá nhập khẩu trong việc xác định mức độ gia tăng nhập khẩu là chưa chính xác. Việc so sánh về giá trị nhập khẩu sẽ không phản ánh đầy đủ và đúng đắn về mức độ gia tăng của hàng hoá nhập khẩu so với hàng hoá tương tự sản xuất trong nước
- **Quy định của WTO**
 - *Điều kiện để áp dụng biện pháp tự vệ khi có sự gia tăng số lượng nhập khẩu (increased quantities) một cách tuyệt đối hoặc tương đối so với sản xuất nội địa.*

NỘI DUNG ĐIỀU TRA

- **Đánh giá thiệt hại: xác định ngành sản xuất trong nước**
 - Cũng tương tự như quy định của chống bán phá giá, quy định của Việt Nam xác định ngành sản xuất trong nước đại diện hợp pháp của họ chiếm tỷ lệ ít nhất 50% trong tổng sản lượng hàng hoá của ngành đó được sản xuất ra ở trong nước.
 - Vì vậy việc quy định cứng tỷ lệ 50% sẽ gây khó khăn trong nhiều vụ việc khi thị phần các DN trên thị trường nhỏ lẻ và số lượng DN rất lớn.
 - WTO không đặt ra mức tỷ trọng cụ thể để xác định tính đại diện mà quy định khá chung là *những nhà sản xuất có tổng sản phẩm chiếm phần lớn (major proportion) tổng sản lượng trong nước của các sản phẩm đó.*

CÁC BIỆN PHÁP TỰ VỆ

- Điều 3 của Pháp lệnh tự vệ và Điều 2 Nghị định 150 các biện pháp tự vệ mà Chính phủ Việt Nam có thể áp dụng bao gồm:
 - Tăng mức thuế nhập khẩu so với mức thuế nhập khẩu hiện hành;
 - Áp dụng hạn ngạch nhập khẩu;
 - Áp dụng thuế tuyệt đối;
 - Cấp phép nhập khẩu để kiểm soát nhập khẩu;
 - Phụ thu đối với hàng hoá nhập khẩu;
 - Các biện pháp khác.

HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT

- KHUNG PHÁP LÝ
- NÂNG LÊN THÀNH LUẬT?
- SỬA ĐỔI CÁC NGHỊ ĐỊNH

CÁC VẤN ĐỀ MỚI

- CHỐNG LẤN TRÁNH BIỆN PHÁP PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI

CẢM ƠN QUÝ VỊ!

